

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

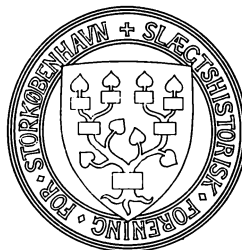
Slægt & Stavn

2. kvartal

1993:2

Sognefogedskilt fra Uggeløse Sogn, Frederiksborg Amt, slutningen af 1800-tallet, messingblik. Hånden med øjet hvorover kronen symboliserer politimyndigheden. Skiltet blev bl.a. brugt, når sognefogeden skulle se efter, at høstgilderne ikke udviklede sig til noget galt. (Privateje).

ISSN 0107 - 539x

udgives af
SLÆGTSHISTORISK FORENING FOR STORKØBENHAVN

Formand:	Jørgen Aasberg Mac Donald Alle 15, 2750 Ballerup - 44 97 01 71
Kasserer:	Lone Wredstrøm St. Kongensgade 89, 2., 1264 K - 33 32 79 13 (EFTER KL 18)
Ansvarshavende redaktør:	Lone Wredstrøm St. Kongensgade 89, 2., 1264 K - 33 32 79 13 (EFTER KL 18)
Øvrige redak- tionsmedlemmer:	Bjørn Sommer Åboulevarden 14, 2200 N - 31 35 23 89 Grethe Aasberg Mac Donald Alle 15, 2750 Ballerup - 44 97 01 71
Tidsbestilling til biblioteks- besøg i Mormon- kirken	A M Krogh-Thomsen Hedebyvej 5, 3650 Ølstykke - 42 17 92 51

Bladet sendes gratis til foreningens medlemmer.

Bladet udsendes 4 gange årligt - sidst i februar, begyndelsen af maj, midt i august samt midt i december. Hvis De ikke har fået bladet omkring disse terminer, bedes De rette henvendelse til Deres lokale postkontor.

Dead-line for indsendelse af artikler er 1. januar, 1. april, 1. juli samt 1. november.

For enkelte numre er prisen kr. 10 eller i årsabonnement kr. 40 (4 numre pr. årgang), der kan indbetales på foreningens girokonto nr 2 20 86 28.

Kontingent for medlemsskab af Slægtshistorisk forening for Storkøbenhavn koster kr. 100 årligt - samboende partner kr. 50 årligt.

Indlæg sendes til: St. Kongensgade 89, 2., 1264 K

Eftertryk med kildeangivelse tilladt.

*****

Generalforsamling

Formanden bød velkommen og foreslog Palle Krogh-Thomsen som dirigent. Foreningen havde pr. 1.1.1993 424 medlemmer - en lille fremgang på 8 i forhold til året før.

Der har i det forløbne år været afholdt de sædvanlige 8 foredrag og forårsudflugt.

Formanden kom i sin beretning bl. a. ind på, at beslutningen ved generalforsamlingen 1991 om, at foreningen ikke længere indkøber "Hvem forsker Hvad" til alle medlemmer, får virkning fra i år. Medlemmerne må selv abonnere på HFH, hvis de ønsker HFH 1993.

Ved generalforsamlingen 1992 fik bestyrelsen opbakning til evt. at udmelde foreningen af Sammenslutningen af Slægtshistoriske Foreninger (SSF), hvis SSF fortsat ikke levede op til formålet - samlende og aktivt arbejde for ALLE medlemsforeninger. Vores forening har siden SSF.s start kun betalt og reelt ikke fået noget for vores kontingent kr. 7,- pr. medlem.

Bestyrelsen har besluttet at se tiden an - Samfundet for Dansk Genealogi og Personalhistorie har meldt sig ind i SSF og vores håb er, at det kan betyde et løft af SSF.s indsats.

Slægtsforsker-træf 1992, der blev afholdt 4. april 1992 i Københavns Universitet, Frue Plads, var antalmæssigt det største, der har været afholdt. Der var tilmeldt 330 deltagere og af dem mødte ca. 300 op. Der blev brugt mange kræfter på træffet både fra bestyrelsen men ikke mindst fra de medlemmer, der stillede sig til rådighed med afviklingen. Formanden rettede en tak til disse medlemmer - uden deres indsats kunne dagen ikke være afviklet tilfredsstillende.

Træffet blev støttet af Forsikringsselskabet Almindelig Brand, der leverede indbydelser, træfkataloger, mapper, kuglepenne m.v., uden denne støtte havde træffet givet et stort underskud. Eskofot støttede med opstilling af fotokopimaskine, og Københavns Universitet var ikke ublu i sin behandling af os.

Træf-regnskabet viser et overskud på ca. 5.300 kr. Formanden nævnte, at det ikke er meningen, at vi skal samle penge sammen, så bestyrelsen har planlagt en "Slægtsforskerdag" **Lørdag, den 25. september 1993, i**

DSB-skolen - lige ved Østerport station. Overskuddet kan bruges som "elastik" i forbindelse med en sådan slægtsforskerdag.

Der har i perioden været afholdt 7 bestyrelsesmøder, samt en lang række træfmøder, og formanden rettede en tak til bestyrelsen for det gode samarbejde.

Georg Agerby bemærkede til beretningen, at han håbede, at foreningen ville fortsætte sit medlemskab af SSF, så vi ikke fik "svenske tilstande" med flere organisationer. Mente iøvrigt, at vi skulle opgive eget medlemsblad og i stedet indkøbe SSF.s blad "Slægten" til alle medlemmer.

Bestyrelsen svarede, at vi - som nævnt i beretningen - stadig er medlem af SSF og baggrunden for dette er, at bestyrelsen fortsat ønsker at være solidarisk med de øvrige foreninger og ikke ønsker at skabe "svenske tilstande". Angående Slægt og Stavn ønsker bestyrelsen fortsat at udsende eget blad 4 gange årligt, idet vi på den måde kan bevare kontakten til medlemmerne - vi vil miste meget ved at gå over til SSF.s blad, der pt. kun udsendes 2 gange årligt.

Regnskabet, der var aftrykt i Slægt og Stavn nr. 1/1993, blev godkendt uden bemærkninger.

Kontingentet for 1994 blev vedtaget uændret kr. 100,- for enkeltmedlemmer, samt kr. 50,- for ægtefælle/samboende.

På valg til bestyrelsen var: Lone Wredstrøm, Inger Lerche, Anna Margrethe Krogh-Thomsen og Erling Dujardin og bestyrelsessuppleant Sv. Vinther-Knudsen. Der var ikke andre forslag - Genvilgt.

Frank Estrup Hansen blev genvalgt som revisor tillige med Povl Clasen som revisorsuppleant.

Efter generalforsamlingen var der foredrag om "Kort og Tegninger i arkiverne".

Bestyrelsen har konstitueret sig:

Formand	Jørgen Aasberg
Kasserer	Lone Wredstrøm
Sekretær	Gyda Mølsted

Bevar for fremtiden

Foredraget var koncentreret om fotografiet som det sarteste medie. Det startede omkring 1840.

Hvad der gælder om nedbrydning af fotografier, gælder i langsommere grad også andet materiale. Først og fremmest: undgå fingeraftryk! Materiale er følsomt over for fingersyren. Man kan beskytte med japanpapir (lens tissue) og i øvrigt bruge hvide bomuldshandsker. Alt PVC-materiale er noget skidt! Man kan bruge polyester i ren form (fremstilles af ICI). Tape og klæbemidler er ligeledes bandlyst - brug gammeldags tapetklister (metylcellulose) til gamle fotografier - de nyere plastic-fotografier klæbes ind med metylcellulose blandet med lumbek-lim (bogbinderlim til billigbøger).

Japanpapir forhandles af Museumstjenesten. I København kan det også fås i Northern Light Gallery, Odensegade 6. Tegnecentret, St. Kongensgade 21, har syrefrit papir i ark og blokke.

Arkivalier skal heller ikke opbevares i ruller - det bliver umuligt at rulle dem plane. Hertil bruges opbevaringskasserne fra Museumstjenesten, og deres kuverter kan forhindre indbyrdes afsmitning.

Mogens S. Koch leverede følgende oversigt over ideelle opbevaringsbetingelser, igen henført til fotos som det sarteste materiale:

	Temp.	Rel.fugt.
Sort/hvid film	Ideal 5°-8° C,	25-30 %
	Acc. 15°-20° C,	20-40 %
Sort/hvidt papir	Ideal 5°-8° C,	25-30 %
	Acc. 15°-20° C,	20-40 %
Nitratfilm	Ideal 6°-8° C,	30-40 %
	Acc. 15°-20° C,	30-40 %
Kollodium	Ideal 6°-8° C,	30-40 %
	Acc. 15°-20° C,	30-40 %
Farvefilm/dias	Ideal - 5° C,	25-30 %
	Acc. 13°-15° C,	20-40 %
Farvepapir	Ideal 5°-8° C,	25-30 %
	Acc. 13°-15° C,	20-40 %
Papir		40-50 %

Generelt skal der være så køligt som muligt, hvor arkivalierne ligger: Et fald fra 24° til 19° fordobler levetiden for farvefotografier. Sænkes den helt til 12°, bliver levetiden femdoblet!

Ved foredraget blev den efterfølgende liste uddelt til interesserede medlemmer.

<Erling Dujardin>

Special Charte over det antvorskovske District 1771

Kortet gengiver det antvorskovske rytterdistrikt, sammetegnet af kartografen Thomas Bugge i 1771.

"Bugges kort" viser det sydvestsjællandske kulturlandskab før landbo-reformerne. Imellem bebyggelserne ligger vandløb, møller, skov, overdrev o.s.v. tæt. Især de lange kæder af vangelag er karakteristiske for området. Kortet er trykt i fire farver på grundlag af originalen i Kort- og Matrikelstyrelsen. Kortet knytter sig til en artikel af Bo Fritzbøger i Sorø amtshistoriske årbog 1991.

Det kan bestilles hos Slagelse Boghandel eller Historisk Samfund, Kirstinelundsvej 39, 4200 Slagelse. Det koster 55 kr + porto.

MUSEUMSTJENESTENS TILBUD

I forbindelse med foreningens foredrag: Bevar for fremtiden har bestyrelsen indhentet priser på opbevaringsudstyr for arkivalier. Alle - også private - kan købe derfra. Der stilles dog krav om, at man som minimum køber det antal enheder, der nævnes i oversigten.

Betegnelserne A2 osv. henviser til Museumstjenestens katalog, der er rekvireret af bestyrelsen.

Museumstjenestens adresse og telefonnummer:
Museumstjenesten, Sjørupvej 1, Lysgård 8800 Viborg
telf.: 86 66 76 66

Alle anførte priser er inkl. forsendelse og moms.

<u>A2</u> Arkivæsker	min.antal	pris
høj folio	50	385.00
lav folio	50	320.00
A 4	50	425.00
<u>A3</u> Arkivæsker til arkivkuverter		
høj	15	200.00
lav	15	160.00
<u>A6</u> Grafikæsker til kort, tegninger etc.		
lille	25	350.00
mellem	25	475.00
stor	25	780.00
<u>A7</u> Negativæsker til papirfoldekuverter		
lille	50	150.00
stor	50	175.00
<u>B2</u> Arkivmapper til langtidsopbevaring af fotos og arkivalier		
mapper	250	350.00
positivkuverter C5	200	155.00
positivkuverter C4	200	275.00
overstørrelse	100	200.00
<u>B3</u> Papirfoldekuverter til glasnegativer		
9 x 12	100	100.00
13 x 18	100	170.00
18 x 24	100	250.00
<u>B3</u> Fototekskuverter til "almindelige" negativer		
til 9 x 12-negativer	100	80.00
til 13 x 18-negativer	100	105.00
til 18 x 24-negativer	100	180.00
<u>C1</u> Japanpapir til mellemlæg for arkivalier		
18 g, 48,5 x 70 cm	100	300.00
11/12 g, 48 x 75 cm	100	165.00
<u>G3</u> Plastic-clips til arkivalier, blandede farver		
25 mm	500	40.00
35 mm	200	40.00

Priserne er opdateret november 1992.

BOGSAMLING

Siden sidste sammenskrivning af oversigten over foreningens bogbestand, som jo står til medlemmernes benyttelse i studierummet på 2. sal i "Mormon-kirken" på Priorvej, er følgende titler modtaget - enten af udgiverne eller som boggaver fra medlemmer.

Vi er stadig taknemmelige for sådanne boggaver, hvis De skulle få lyst til at rydde ud i bogbestanden derhjemme.

Jacobsen, Svend: Tingbøger som slægtshistorisk kilde, med eksempler fra Gørding Herred, Ribe Amt.

Prange, Knud: Mit navn er Jensen.

Slægt & Stavn 1989-1991 - Indbundne årgange.

Træfkatalog fra Slægtsforskertræffet 4. april 1992.

Danske opslagsværker. 6. afsnit: En lokalbibliografi ved J.B. Friis-Hansen.

Katalog over den Sønderjyske litteratur.

Lad os hige og søge i bøgerne: Slægtsforsknings litteraturliste.

Litteratur om Slesvig - et udvalg af bøger indgået i Den Slesvigske Samling 1964-1971.

Personalhistorisk Tidsskrift Indholdsfortegnelse 1880-1990 med systematisk forfatter- og titelregistre. Af Poul Steen.

Schmidt, Børge: Et arkiv bliver til: Arbejderbevægelsens Bibliotek og Arkiv gennem 75 år - 1909 - 12. juni - 1984.

Migration: Utvandrare och invandrare i gångna tider. Årbog fra Sveriges Släktforskarförbund 1992.

Metzon, Hans: Jødiske begravelser i Danmark 1984-1990.

Kongelig dansk Hof- og Statskalender for kongeriget Danmark 1900 + 1908/10.

Kraks blå bog. Register 1910-1988.

Svenska antavlor - bind 6.

Ven är det: Svensk biografisk handbok 1949.

Dahlmann Olsen, Nina: Arkitekten Ivar Bentsens unge år 1900-1920.

Kalko, Peter Hilarius: Det store drama: Dagbogsberetninger fra de sidste 8 år af Theodor Emil Hilarius Kalko's liv fra 1925 til 1933.

Vore bedsteforældres tid.

Enevig, Anders: Cirkusbygningen - et lærestykke i græsrodsarbejde.

De Fine Licht, Kjeld: En arbejderkoloni på Frederiksberg.

Isralsen, N.J: Løvenholm, en herregård på Djursland.

Pederstrup - landsbyen ved Ballerup.

Wentrup, Olaf: Gamle Odense: Brogede blade af byens historie.

Lone Wredstrøm

Anmeldelse

Forlaget Cicero har i år udgivet en bog af Helen Liesl Krag med titlen:

En tøjmagterskes odysse (99.4 Berditschewski, Elke).

Forfatteren fortæller om sit arbejde med at få sin farmor til at fortælle om sit liv, fra barndommen i Rusland, ungdom i Østrig og alderdom i England dækkende perioden 1897 til ca. 1950'erne.

Som slægtsforsker er det dejligt at læse denne bog, hvor forfatteren for hvert kapitel fortæller om arbejdet med den gamle dame, troværdigheden samt om sit parallelle arbejde i de respektive arkiver og litteratur.

Så man bliver både underholdt om farmoderens liv samt om forskningsarbejdet.

En rigtig god bog. Lån den evt. på biblioteket, opstillings-signaturen står oppe ved titlen i parentes.

Lone Wredstrøm

Anmeldelse af "Indholdsfortegnelse til 110 årgange af Personalhistorisk Tidsskrift"

En god ven har engang fortalt mig, at man har stor glæde af at starte "læsningen" af en bog bagfra, og da det er en ven, hvis meninger jeg sætter stor pris på, har jeg tillagt mig denne skik.

Således også den nye Indholdsfortegnelse, Personalhistorisk Tidsskrift, 1880-1990, af Poul Steen, som redaktøren af Slægt & Stavn har bedt mig om at anmelde i vores blad.

Det er en flot bog, rar at have i hånden og det var med forventningens glæde, at jeg gav mig til at bladre, bagfra selvfølgelig!

Og hvad ser man, en række personnavne, stednavne, begreber og titler. Først Å, naturligvis. Under Århus, Erna Lorenzen: "Folks tøj i og omkring Århus" ca. 1675 - ca. 1850. 3176. Hvem ville ikke gerne have tid til at fordybe sig i dette emne, og nu ved jeg, hvor jeg skal lede, hvis jeg finder aner fra dette lokalområde.

Og det er åbenbart let at lede. Spændingen stiger i takt med, at jeg arbejder mig opad i alfabetet. "Winther"!, det er måske mine forfædre? Der står et nummer "3927". Jeg "bladre" febrilsk tilbage i bogen, og på de første ca. 150 sider er indholdet nummereret fra 1 til 3938. Det er dog ikke mange nye oplysninger jeg får her. "Weis"!, øv, hvorfor stod der ikke Weise, der indgår i mine forfædre. Nå det må læserne have til gode til jeg engang selv får kræfter til at skrive en artikel til "Personalhistorisk Tidsskrift".

"Våbenskjolde": Sven Tito Achen: "Identifikation af anonyme våbenskjolde". 3146. Et opslag til dette nummer giver

følgende supplerende oplysninger: (Sven Fritz) 16-I-1973 s.180. Hvad betyder nu det? Et opslag i forordet er ingen umiddelbar hjælp.

Jeg tager Personalhistorisk Tidsskrift, 1987:2 ned fra boghylden. På side 95 står der en artikel "Den ulykkelige dronning Caroline Mathildes sidste leveår 1772-75". Af Harald Jørgensen.

I Titel-register i den nye indholdsfortegnelse, side 284 finder jeg, under M, Caroline Mathilde, forfatternavn og nævnte artikel opført, samt en henvisning til nummeret 1918. Endvidere står der: Louis Bobe: Et besøg i Celle. 1919. Et opslag til nummer 1918 viser, at Personalhistorisk Tidsskrift fra 1987 indeholder den omhandlede artikel, medens et opslag til nummer 1919 giver samme frustration som ovenfor, idet der efter artiklens titel står: 11-I-1940 s.269-72.

Jeg prøver at læse forordet en gang til! Denne gang langsomt.

Og det gav pote. I slutningen af tredje afsnit står der, "Foruden række og bind -for de ældre årgange- angives årgangens årstal. Jeg gætter så på, at ovenstående navn i parentes er anmelderens navn ?

Nå, jeg nåede kun til "Våbenskjolde", og bliver aldrig færdig med gennemgangen, hvis jeg fortsætter på denne måde. Men jeg bliver vel pensionist engang. Ih hvor jeg glæder mig. Hurtigt blader jeg frem til bogstavet "A", og ser at det register jeg har slået op i indeholder "de navne, der forekommer i anmeldelsernes titler foruden andre betydende ord fra titlernes tekst." Forfatteren understreger, at det er vigtigt at gøre sig klart, at dette register ikke er et

egentligt sagsregister.

Foran kommer det egentlige Titel-register, der indeholder "de navne, der forekommer i artiklernes titler foruden andre betydende ord fra titlernes tekst." Også her understreger Poul Steen, at det er vigtigt at gøre sig klart, at dette register ikke er et egentligt sagsregister.

Nu begynder jeg at forstå værkets opbygning. Lad os vende tilbage til eksemplet ovenfor under nummer 3176. Erna Lorenzen: "Folks tøj i og omkring Århus" ca. 1675 - ca. 1850. (K. Albertsen) 16-III-1975 s.218.

I Titel-register for anmeldelser finder jeg eksemplet opført under både "Folk", "tøj" og som tidligere set under "Århus", medens jeg ikke genfinder eksemplet i Titel-register for artikler. I Forfatter-register genfinder jeg naturligvis også eksemplet.

Bogens første ca. 150 sider er opdelt i to hovedbestanddele, der er ordnet analogt i forhold til hinanden. Først er der en oversigt over artikler mv. fra Personalhistorisk Tidsskrift og dernæst en oversigt over anmeldelser af bøger mv. i Personalhistorisk Tidsskrift. Men det er formodentlig de tre registre, der vil blive benyttet som adgangsvej for den umådelige informationskilde, som indholdsfortegnelsen til Personalhistorisk Tidsskrift er. Hvad skulle vi fritids-genealoger gøre uden dette nyttige hjælpemiddel. Vores hverdag ville være meget mere besværet,

Svend Vinther-Knudsen
H/F Strandlyst
Strandgangen 29
2300 Kbh. S.

Undersøgelser omkring Herredsfogeder og Tingsteder 1424 -1716 i Sønderhald Herred, Gl. Kalø Len

Artiklen søger at belyse spørgsmålet om, hvorvidt herredsfogeders bo-pæl specielt i perioden før 1687 kan have haft betydning for tingstedets beliggenhed, eller måske evt. omvendt.

I det valgte tidsrum boede herredsfogederne endnu indenfor herredsgrensen.

Som indledning gives derfor en oversigt over de 18 herredsfogeder, jeg har fundet navn på i løbet af de 292 år. Heri er lagt vægt på personbiografi, især for at kunne påvise evt. kontinuitet i besiddelsen af embedet fra far til søn eller på anden måde bestemt af slægtsskab.

Naturligvis bliver biografierne fyldigere efterhånden som lensregnskaber, tingbøger, kirkebøger og matrikeloversigter kan bidrage med oplysninger.

Til tider bliver de måske endda særdeles fyldige - Ja! Bevæger sig endda bort fra det berammede emne!

Ved gennemgang af herredsfogederne nr. 11 og nr. 13 har jeg taget en del stof med, som belyser spørgsmål, stillet af Gustav Onarheim i Norge - og netop spørgsmålet har her fået råderet for, at det kom med i artiklen.

Ligeledes har jeg i en note givet en oversigt over de efterkommere efter herredsfoged Jens Rasmussen Bang i Ørsted, Rovsø H. (død c. 1646), jeg har fundet i tingbøgerne - så disse ialtfald kan udskilles fra efterkommere efter andre Jens Bang'er i Rovsø og Sønderhald Herreder. Desuden en fortegnelse over herredsfogeder i Rovsø H. 1620-1687.

Således rådner stoffet ikke i mine gemmer, men bliver tilgængeligt for enhver, der mener at kunne anvende det ---

Til noterne har jeg henlagt de fleste fadderlister, da de er nyttige at have, men beskæmmende i læsningen.

Efter den biografiske oversigt kommer så konklusionerne, som jeg har valgt at give i kommentarer til

- 1) Oversigt over agerskifterne, som de kan uddrages af Markbøgerne til Chr. V.'s Matrikel, i agre med "Ting"-navne, med den hensigt, at nå frem til en datering af, hvornår det derværende tingsted kan være nedlagt og jorden derpå taget under plov - samt til
- 2) en skematisk fremstilling af herredsfogedernes bosteder, arrangeret efter sogne i disses kronologiske orden.

17/3 1993 Bjørn Sommer

Ifølge Reces af 1643 2/6 stk. 19 og "Danske Lov" Første Bog 3 Cap: 2 Art: måtte Herreds- eller Birketing ikke holdes i landsbyerne, men på andre belejlige steder. - Vedr. SØNDERHALD HERRED konkluderer "Traps Danmark" (5. udg. br. 18, s. 841) 1) - diskussionen om tingstedernes beliggenhed således:

"Det er sandsynligt, at Tinget oprindeligt har været holdt i nærheden af HALD SØ, muligvis på KROGSAGER MARK (Hørning Sogn), hvor der findes "Tinghøjs agre". 1594 lå tingstedet på BØJENS Hede i Hvilsager sogn. 1650 omtales her "den stendysse, som Halds Herredsting har været tilforn", men da var tingstedet flyttet andetsteds hen.

For at undersøge spørgsmålet nøjere har jeg forsøgt at efterspore, hvem der var HERREDSFOGEDER i SØNDERHALD HERRED, samt især notere mig hvor de boede med henblik på at se, om herredsfogedens bopæl har betydning for tingstedets beliggenhed.

Følgende herredsfogeder kendes indtil tingstedets flyttedes til Randers:

1. 1424 4/9. MICHAEL JÆPSEN 2)
2. 1467. 1468. NIELS BRYSTI i HØRNING 3) - boede i Hørning 19/1 1478, men var da ikke længere herredsfoged. Tilnavnet Brysti var 200 år senere stadig i brug i Fausing Sogn, Sønderhald H.
3. 1472 24/2. JEPPE MIELL 4) - Iflg. kommentar til brevet skal navnet evt. læses "Jeppe Michelsen". I så fald var han ssv. søn af nr 1.??
4. nævnt fra 1475 21/8 . 1509 3/8 5a) PEDER VITSEN i BENSTRUP, HVILSAGER Sogn. Første herredsfoged af UDSEN SLÆGTEN fra Bendstrup, fra hvilken slægt herredsfogeden ofte i det 15.-16. årh. hentes, da tinget holdtes på Bøjen Hede 5b) - Muligvis er det denne jyske bonde-slægt, der hentydes til, da det om befalingsmanden på Skanderborg

Slot LAURIDS EBBESEN (ca. 1569-15/3 1646) bemærkes, at det er med urette, at han fører den adelige slægt Udsens våben, "thi han er af bondeslægt i Jylland" 6). Knud Prange påviser iøvrigt, at flere grene af Laurids Ebbesens slægt Udsen indtil o. 1450 havde ejet jord i Lindå, Todbjerg Sogn, Ø. Lisbjerg h. 7). Tager man igennem Hornslet, når man fra Todbjerg til Hvilsager.

Peder Vttsen i Benstrup var ssv. far til nr. 5 og givetvis til nr. 6.

5. nævnt 1510 9/9 og 1511 27/10 8) MICHEL PERSSSEN i HØRNING. - ssv. søn af nr. 4 og broder til nr. 6.
6. nævnt 1512 25/10 9). NIELS PERSSSEN i BENDSTRUP, Hvilsager Sogn. - Søn af nr 4. og ssv. broder til nr. 5. Far til nr 8.
7. nævnt 1531 15/5 - 1541 JENS POWELSSSEN i FÅRUP, Krogsbæk Sogn. Fik 1537 2. Juni stadfæstelse over et pergamentsbrev fra 1501, lydende at 12 ejere havde udlagt POUELL JENSENS en gord af ... som han og hans arvinger skulle bruge og give årlig en ørte korn til Vor Frue i Mygind 10).

Faderen POUL JENSEN var selvejer i Fårup og nævnes 1480 9/4 bl.a. sammen med selvejeren ANDERS NIELSEN i Fårup i et tingsvidne 11). Tillige vidne 1497 22/5 12), da SOMMER JENSEN i Fårup er blandt tinghørerne. 1478 27/4 påhører SOMMER i Fårup vidne fra bl.a. ANDERS NIELSEN i Fårup 13) og 1467 2/3 er han og JEP SMED i Fårup tinghørere 14). JEP SMED vidner 1465 16/9 sammen med JENS NIELSEN i Fårup 15). 1478 13/7 vidner SOMMER JENSEN sammen med ANDERS JENSEN i Fårup 16), men "Jensen" kan her være skrivefejl for Nielsen. Konklusion: Poul Jensen, Sommer Jensen og Anders Nielsen har ejet forskellige gårde i Fårup, men POUL og SOMMER JENSEN kan være brødre og sønner af JENS NIELSEN i Fårup, hvis gård de to da har delt imellem sig. - ANDERS NIELSEN har så afløst Jep Smed.

I Matr. nr. 1824 for 1664, fol. a-b; nævnes fire gårde i Fårup by under Erik Rosenkrantz. Den ene - en fæstegård beboet af Anders Rasmussen (Htk. 10-2-0-0-) - vedrører ikke sagen, men de tre andre er selvejere, nemlig:

NIELS ANDERSEN Sielfeier	1 grd 6½ Skp.	+ 2 Tdr. 5 Skp.
MICHEL JENSEN	1 grd 6-2-0-0-	+ 1-7-0-0-
ESPEN PEDERSEN	1 grd 6-2-0-0-	+ 1-7-0-0-

Bemærk den fine overensstemmelse i hartkorn mellem Michel Jensens og Espen Pedersens gårde.

I 1688 tilhører gårdene oberst Friis til Clausholm. Fæstegården (Matr. nr. 1, Htk. 8-1-2-1) beboes stadig af Anders Rasmussen. I selvejergårdene har Anders Nielsen i Matr. nr. 3 afløst sin far (ny Hkt. 8-0-3-2-). JØRGEN NIELSEN bebor Matr. nr. 2 (ny Hkt. 6-2-3-2-) JØRGEN JENSEN Matr. nr. 4 (ny Htk. 6-0-2-1). Jørgen Jensen var g. m. Karen Simonsdatter, datter af herredsfogeden Simon Nielsen i Anddi (se nr. 13)

I Kalø Lensregnskaber kan gårdene følges længere tilbage:

1629-30 havde præsten i Hornslet Hr. PEDER PEDERSEN SOMMER (lev. 1632), som afgav kaldet 1629 til svigersønnen Christen Nielsen herlighedsretten, til den gård i Fårup LAS PEDERSEN beboede, samt til den gård i SØBY Jens Pedersen beboede. De to andre gårde beboedes af MICHEL JENSEN og OFVI JENSEN. 1636/37 giver RASMUS LASSEN i Fårup 5 daler til husbondhold af den gård hans fader af døde. Han bebor den endnu 1643/44 med Hr. PEDER PEDERSEN SOMMER i Mørke-Hvilsager (ca. 1596-1680), som herlighedsejer.

På de andre gårde nævnes 1643/44 MICHAEL JENSEN THAMISTRUP, MICHEL JENSEN SØBYE samt RASMUS ANDERSEN.

M: Søbye er formentlig søn af Jens Michelsen i Søbye, som 1612/13 tog husbondhold på en gård der efter Peder Baarch, og derfor den Mikkell Jensen som nævnes 1664 - mens M. Thamistrup må være den Mikkell Jensen, som nævnes 1629/30.

Iflg. Otto Sommer 17), var stamfaderen til hans slægt selvejeren PEDER SOMMER i FÅRUP, som o. 1550, 1573 beboede gården der. Herefter kan følgende liste over beboere af gårdene i Fårup opstilles.

Fæstegården: 1643/44 RASMUS ANDERSEN, 1664 og 1688 ANDERS RASMUSSEN
= Matr. nr. 1.

Selvejerne:

JEP SMED 1465-1467., ANDERS NIELSEN 1478-1480 . . . ., MICHAEL JENSEN THAMESTRUP 1629/30. 1643/44. - NIELS ANDERSEN 1664 - ANDERS NIELSEN 1688 = Matr. nr. 3.

Matr. nr. 2 og 4:

1465 JENS NIELSEN - 1467-1478. 1497 SOMMER JENSEN. - 1550-1573.

PEDER SOMMER - 1629/30 (Peder Sommer i Hornslet) LAS PEDERSEN

- 1636/37. 1643/44 RASMUS LASSEN (Peder Sommer i Mørke-Hvilsager) - 1664 ESPEN PEDERSEN.

1465 JENS NIELSEN - 1480.1501 POUL JENSEN - 1531.1541. herredsfoged
JENS POWELSEN - 1629/30 OFVI JENSEN - 1634/44.1664 MICHEL JENSEN SØBYE.

8. nævnt 1542 PER NIELSEN 18). Vel af Udsen-slægten fra Bendstrup i Hvilsager Sogn. Men bopæl ukendt. Søn af nr. 6 - Kan være farfar til PEDER NIELSEN i Bendstrup, hvis søn i 1627 betaler 100 Rdlr. i stedsmål til Sophie Brahe 19). Denne søn var vel TYGE PEDERSEN i Benstrup, som 30/5 1630 sad i dommers sted på Sønderhald Herredsting 20). På dette tidspunkt var herredsfogeden SIMON NIELSEN (nr. 13). En søn af denne ved navn TYGE SIMONSEN (død 3/5 1690) blev 10/3 1675 Vejer og Måler i Århus og fik 1676 5/10 pant i Peder Thygesens egen iboende gård i Århus 21). 1683 beboede han en gård som tilhørte Borgmester og Commissær i Århus Jesper Nielsen Hutfeldt 22), der indtil 1686 tillige ejede Skårupgård i Todbjerg 23). Tyge Simonsen var tillige en tid møller i Århus. Hans Virksomhed i alle funktioner er ikke særligt rosende karakteriseret i et hos Hoffmeyer trykt Memoriale af 1682 fra en del af borgerne om tilstanden i Århus 24). - Dog foretog Tyge Simonsen en del reparationer på Peder Thygesens gård for 162 Sldlr. - samt udlagde til Peder Thygesens begravelse 70 Sldlr. 12 Sk 25). Mon ikke denne Peder Thygesen i Århus skulle være en søn af Tyge Pedersen i Bendstrup, der var bekendt af - samt muligvis svoger til - Tyge Simonsens far Simon Nielsen?

9. 1548 4/10, 1573. JENS UDTSSØN i Bendstrup, Hvilsager Sogn 26).

I slægt med de foregående herredsfogeder nr. 4, 5 (?), 6 og 8 (?). Hvis "UDTSSØN" endnu er et patronymikon hed faderen formodentlig UDT eller UGOT PEDERSEN og var søn af nr. 4; men det synes kort herefter at være anvendt som egentligt slægtsnavn. Jeg har fundet følgende bærere af navnet Udsen i den nærmest følgende tid på egenen:

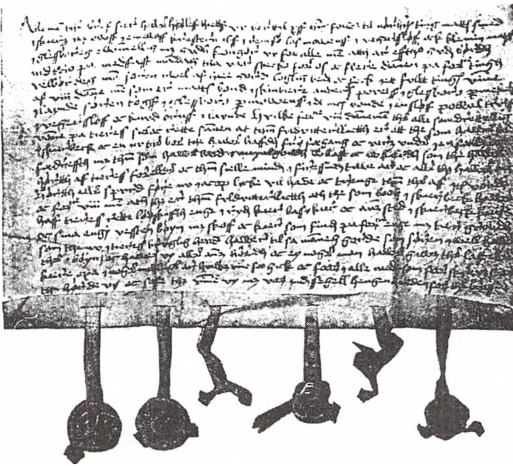
a. PEDER UDSEN (o. 1600), gårdfæster i BØJEN, Hvilsager Sogn, under Prebende Lime ved Århus Domkapitel. Domkapitlet afstod gården i 1631 27). Herredstingets plads var i 1594 på Bøjen Hede i Hvilsager Sogn på en stendysse; men flyttede derfra før 1650 28).

En gård i Bøjen lå i Hvilsager sogn, de tre andre i Lime Sogn. Domkapitlet ejede de tre og Erik Ottesen Rosenkrantz den fjerde. J. Estrup mener, de tre gårde under Domkapitlet lå i Lime Sogn. 29).

- b. SØFFREN VDSSEN i Bendstrup betalte 1627 100 Rdlr. til Sophie Brahe til stedsmål af sin halve gård i BENDSTRUP. 30).
- c. MAREN VDSSENN's i BENDSTRUP. 1634 19/7 Stedde RASMUSSEN STEER i Bendstrup Maren Vdsenns helle gaard 100 Rdlr. 31).

Bjørn Sommer

Artiklen fortsættes i næste nummer af Slægt og Stavn

Tingsvidne Nr. Djurs herred 27.3 1503. Selv om der ikke har været ført tingbøger ved herredstingene i begyndelsen af 1500-tallet giver de bevarede tingsvidner dog oplysninger om bl.a. arvestridigheder og rettigheder til jorden, ligesom de nævner en række personer ved navn. Originalen i LA Vib. Fot. Ejv. Rasmussen.

NOTER

1. TRAP: "Danmark" (5. udg.) bind 18, s. 841.
2. REP. 1. R., brev 6136.
3. Rep. 2. R., breve nr. 2236, 2241 og 4157 - samt Rigsarkivets skuffe E XIV: "Godsarkiver", spec. Gl. Estrup (herefter blot betegnet "E XIV") datoerne 1468 16/5 + 13/6.
4. Rep. 2. R brev 3043.
- 5a. Diverse breve i Rep. 2. R.
- 5b. J. Estrup 1907: "Sønderhaldsherreds Tingsteder" s. 53. "Fra Randers Amt" I.
6. Knud Prange: "En middelaldergenealogs glæder og problemer". Persh. Tidsskrift 1987:2, s. 179-80.
7. o. anf. s. 184-85. Om Lindå, se også "Fra Randers Amt" 1909, s. 16-20.
8. Rep. 2. R., brev nr. 11616 og 11946.
9. Rep. 2. R., brev 12298.
10. "Det Kgl. Rettertings Domme og Rigens Forfølgninger fra Christian III.s Tid"., ved Troels Dahlerup 1969, I, 719 + II, 609 og 695 - samt EXIV, dato 1531 15/5.
11. Rep. 2. R. brev 4703.
12. Rep. 2. R. brev 8401.
13. Rep. 2. R, brev 4204.
14. Rep. 2. R., brev 2236.
15. Rep. 2. R., brev 1946.
16. Rep. 2. R., brev 4247.
17. Otto Sommer, 1931: "De sidste syv Led af Præsteslægten Sommer fra Præstholm i Gosmer Sogn".
18. "Det Kgl. Rettertings Domme.." II, s. 718.
19. "Sophie Brahes Regnskabsbog 1627-40", v. H. Paulsen, s. 3.
20. nævnt i dateret bilag til Kalø Lensregnskab 1/5 1630-30/4 1631. Det skal bemærkes, at årstalsangivelser i teksten som 1630/31 stammer fra Lensregnskaber, hvor der dog ikke er angivet præcise datoer.
21. "Aarhus Stifts Aarbøger" XXVI, 1933, s. 165, nr. 25.

22. "Aarhus Stifts Aarbøger" XXVII, 1934, s. 30, nr. 103.
23. TRAP 5. udg. bind 18, s. 1057. Jesper Nielsen Husfeldts biografi i J. Hoffmeyer, 1906: "Blade af Aarhus Bys Historie" I:2, s. 474-81.
24. J. Hoffmyer, 1906: I." s. 259. Tyge Simonsen omtales mere udføreligt ved herredsfoged nr. 13.
25. "Aarhus Købstads Skifteprotokol 1691, fol. 359 b.
26. "Danske Kancelliregistranter" s. 392. Kalø Lens Jordebog 1573.
27. "Århus Domkapitels Jordebøger", I v. P. Rasmussen, 1972, s. 48.
28. J. Estrup, "Fra Randers Amt" I, 1907: "Sønderhaldherreds Tingsteder", s. 27 ff. + s. 36 f.
29. J. Estrup, 1907, s. 30, note 1.
30. Sophie Brahes Regnskabsbog, s. 3.
31. sst. s. 100.

*****

Meddelelse fra kassereren

Som nævnt i referatet fra generalforsamlingen, skal De fremover selv sørge for at tegne personligt abonnement på slægtsforskerfortegninger.

På de følgende sider findes bestillingskupon på h.h.v. "Hvem Forsker Hvad" samt "Jeg arbejder med...", som kan benyttes, hvis De skulle være interesseret.

Lone Wredstrøm

PORTO

HVEM FORSKER HVAD

Christian Xs Vej 27

8260 Viby J

Undertegnede ønsker at bestille:

1 eksemplar af HVEM FORSKER HVAD årgang 19_____

løbende abonnement på HVEM FORSKER HVAD fra 19_____

sæl 1 *

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr.: _____

By: _____

(Brug blokbogstaver eller maskine)

HVEM FORSKER HVAD

er et tidsskrift for
slægtsforskere og lokalhistorikere
som vil udveksle oplysninger

- 21 -

På modstående side ser du eksempler på bidrag til
HVEM FORSKER HVAD 1991.

I rubrikken ARBEJDSOMRÅDE kan du give oplysninger om, hvilke slægter, personer, sogne eller større områder du arbejder med, gerne i form af forskningsoversigter, dog ikke deciderede anetavler. Offentliggørelsen af dit forskningsmateriale forudsætter, at du er villig til at stille det til rådighed for andre forskere.

I rubrikken SØGES kan du bringe efterlysninger af enhver art vedrørende personal- og lokalhistorie. For specielle emner som fx. skuespillere, guldsmede, salg af bøger, soldaterbreve etc. bliver der udarbejdet et særligt register.

Formålet er udelukkende at skabe kontakt mellem forskere i ind- og udland til gensidig hjælp og inspiration i den videre forskning.

Bogen er forsynet med personregister, stedregister samt litteraturliste.

HVEM FORSKER HVAD udkommer 1 gang årligt ca.
1. september. Prisen er 35-40 kr. + porto.

Dit bidrag vil blive optaget gratis, men du skal købe den årgang, hvori du annoncerer.

Bidrag sendes *senest 1. maj* til: **Helle Villesen**
Christian Xs Vej 27
8260 Viby J

243 Otto, Peter Jørgen, Heibergshave 13, 4300 Holbæk

53 43 42 77

Arbejdsområde: Slægten *Otto*, alle med slægtsnavnet *Otto* og efterkommere heraf samt andre oplysninger, som artikler i bøger, aviser, fotos m.m.

244 Paikin, Elsebeth, Kildevænget 37, 2100 København Ø

Arbejdsområde: I forbindelse med udarbejdelse af speciale i historie på Københavns Universitet om hekseprocesserne i 1600-tallet og djævlbesættelsen i Thisted 1696, vil jeg være taknemmelig for henvendelser fra alle, der er „stødt“ på omtale af hekse eller djævlbesættelser i 1600-tallet i hele Danmark.

Oplysninger om *Bildsøe, Ernst, Flint/Flindt, Franck, Fuglsang, Hemmingsen, Hintze, Kjeldsen, Kjerulf/Kicrulf, Lemming, Lundt, Lyng, Mersch, Munk, Mørch, Ravn, Rose, Scheel, Siersen, Studsgård, Torst, Voss*.

Desuden sen-navne i Holbæk amt (Hjembæk, Bjergsted, Gjerslev), Sorø amt (Vetterslev, Horn), Præstø amt (Sandby, Buske). Endvidere slægter i St. Magleby/Drager 16.-20. årh. og Rømø 16.-19. årh.

Søges: *Cecilie Margrethe Evers*, 1748-1787, g.m. *Poul Scheel*, 1744-1831, de havde en søn *Poul Scheel*, f. 28/2 1773 i Itzehoe. *Anna Margrethe Evers* g.m. *Niels Windelev*, de havde en datter *Johanne Margrethe Windelev*, 1758-1822, g.m. *Jens Zeuthen Lemming*, 1744-1825, som var ved Holstenske Infanteriregiment.

245 Patterson, Gitte, Warthoesvej 36, 8740 Brædstrup

75 75 30 81

Arbejdsområde: Slægten *Værum (Wærum)* i Brabrand og Årslev sogne, Hasle hrd., Århus amt. Bondeslægter med sen-navne i følgende områder: Aså og Gjerå i Aså-Melholt sogn og Dronninglund i Dronninglund sogn; Vorså i Albæk sogn, Dronninglund hrd., Hjørring amt. Hals by og sogn, Kær hrd., Aalborg amt. Fensholt i Torrild sogn, Hads hrd.; Venge by og sogn, Hjelmlev hrd.; Edslev i Kolt sogn, Ning hrd., Århus amt.

Søges: Hasle hrd., Årslev: Søren *Værum (Rasmussen)*, død 14/6 1793, 80 år gl., g.3.m. Sidsel *Eskildsdatter*. Han skulle have 2 brødre, Peter og Jens *Værum*. Jens var en tid byens oldermann og blev vist meget gammel. Yderligere oplysninger om disses levnedsløb ønskes.

Brødrenes far: Rasmus *Værum*, død 1736 i Årslev, 88 år gl., hvor kom han fra og hvem var hans kone? Alle oplysninger om *Værum*-slægten, også billeder eller andet angående deres gårde, har interesse.

Hads hrd., Torrild sogn, Fensholt: Peder *Rasmussen*, døbt 1737 i Torrild, død 19/7 1809 sst., g.2.m. Anne Cathrine Elisabeth *Hansdatter*, død 6/2 1797, hvor blev de gift? De havde en datter *Johanne Rasmusdatter*, 26 år i 1801, som var fra forstanden. Har nogen yderligere oplysninger om hende, eller ved hvor jeg kan søge?

246 Pedersen, Doris Fink, Middelfartvej 52, 3.tv., 5200 Odense V

66 11 68 30

Søges: Alle oplysninger om Anne Larsine Johanne Frederikke *Kunde*, fast ophold i Nykøbing Mors 1892, hvor hun fødte en datter Vilhelmine Kristine *Rumph*, udlagt barnefader Vilhelm Ferdinand *Rumph*. Har hun forbindelse til Frederich Jacob *Kunde*, f. 1826 i Preussen?

Haagen *Gundersen*, mesterskrædder, f. ca. 1766, død 1798 i Nysted, Lolland, g. 1791 i

Subskriptionsindbydelse

Spar 100,- kroner - forudbestil nu!

Bind III

Dødsfald i Danmark

Kvinderne og andre skjulte navne 1791-1890

Forudbestillingspris incl. forsendelse indb. **kr. 350,-**

Efter udgivelsen er prisen **kr. 475,-** (Supplementsbind til: V. Richter: 100 Aars Dødsfald 1791-1890, (1901-05), der sammen med V. Richter: Dødsfald i Danmark 1761-1790, (1907) blev reprografisk genudgivet i 1976 i to bind under titlen: Dødsfald i Danmark 1761-1890. Bd. I-II. Af V. Richter.)

Værket er af særlig interesse for den, der allerede har bind I-II.

Nærværende nye bind III rummer ca. 26.000 skjulte navne, som man ikke uden videre kan slå op i hovedværket bind I-II, fordi de - som ordene "*skjulte navne*" siger - findes udenfor den alfabetiske navnefølge.

Det drejer sig om ca. 3/4 af kvinderne, som man ikke uden videre kan finde i hovedværket med mindre, man på forhånd ved, hvem de event. er blevet gift eller gengift med. Men her i bind III er de pågældende kvinder opført under deres pige- eller døbenavn - med henvisning til evt. ægtefælle. Når man således er blevet bekendt med ægtefællens navn, kan man let finde familien.

De øvrige "*skjulte navne*" - ca. 1/4 af navnestoffet i nærværende bind - er de personer, der i hovedværket optræder i parentes udenfor den alfabetiske navnefølge, altså typisk den, der i sin tid indrykkede dødsannoncen. Hvor det er muligt, er der anført, hvordan annoncøren er i familie med afdøde, fx. enke, datter, søn etc.

Bestillingskupon: Sendes til Dansk Historisk Håndbogsforlag, Buddingevej 87A, 2800 Lyngby

✂ *Underskrevne*

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr./by: _____ Tlf.: _____

Forudbestiller herved "Bind III, Dødsfald i Danmark. Kvinderne og andre skjulte navne 1791-1890", til den særlige forudbestillingspris kr. 350,-, indb., - frit tilsendt ved udgivelsen i 1993. Forudbestillingen er bindende. Der medfølger kontant faktura og giroindbetalingskort. Efter udgivelsen er bogladeprisen kr. 475,-

Genealogica 1. del

- Ilsøe, Harald:** Bogtrykkere i København og deres virksomhed ca. 1600-1800. En biobibliografisk håndbog med bidrag til bogproduktionens historie. Det Kongelige Bibliotek. kr. 298 (00.109).
- Michelsen, Tove:** Danske idrætsjubilæumsskrifter, en bibliografi. Lokalhistorisk Arkiv for Aalborg kommune. kr. 150 (01.679606).
- Foreningsarkiver fra Århus Amt, registratur og oversigter.** Århus Lokalhistoriske Arkiver og Samlinger, Erhvervsarkivet. kr. 120 (02.9).
- Rapport fra Seminar om kassation 1.-4. juni 1989.** Sammenslutningen af Lokalararkiver kr. 75 (02.9).
- X **Furdal, Kim:** Sogne- og Flækkekommunale arkiver i Sønderjyllands Amt 1920-1970, med tillæg: Fortegnelse over de sønderjyske kommuner 1867-1970. 2 bind. Landsarkivet for de sønderjyske Landsdele a kr. 60 (02.91).
- Jacobsen, Poul:** Registrant til Varde bys historie ca. 1850-1981. Historisk Samfund for Varde og omegn (02.91).
- Jensen, Mogens:** To mænd og deres mission, Anton Marius Pedersen, Niels Høegh Brønnum og Dansk Forenet Sudan Mission 1905-1925. Savanne kr. 250 (25.6).
- 100 år på Vesterbro, Vesterbros KFUM 1891- 20. september - 1991.** Vesterbros KFUM (26.6).
- Lausten Martin Schwarz:** Kirke og synagoge, holdninger i den danske kirke til jødedom og jøder i middelalderen, reformationstiden og den lutherske ortodoksi. Akademisk forlag kr. 298 (27.6).
- Hjortlund, Marianne:** Esrum Kloster, om klosterbygningen, klosterlivet og cistercienserne, en introduktion til en historisk seværdighed i Frederiksborg Amt. Amtscentralen i Hillerød kr. 80 (27.61).
- Fra spir til tårn,** Grene kirke 100 år. Grene menighedsråd (27.67).
- Kølkær kirke 100 år,** jubilæumsskrift. Kølkær sogns menighedsråd (27.67).
- Kvinder fra urtid til nutid.** 2 bind. Politiken kr. 598 (30.172).
- Bertelsen, Henrik:** Russiske flygtninge i Danmark 1917-1924, en indvandring, der skabte indenrigs- og udenrigspolitiske problemer. Attika kr. 155 (32.61).
- Danish emigration to the U.S.A.** Det Danske Udvandrerarkiv (32.61).
- Federspiel, Søren:** Bagernes Fagforening i Odense 1892-1992. EHB-forlag kr. 63 (33.129).

Hus- og Skibstømmerforeningens 100 års jubilæum 1892-1992. Snedker- og Tømmerforbundet afd. 38 (33.129).

Metal Svendborg 100 år, smedene i Svendborg 1891-1991. Metal Svendborg (33.129).

Snedker- og Tømmerforbundet afd. 36-Østsjælland 100 år, 1892-1992. Snedker- og Tømmerforbundet afd. 36 (33.129).

Fink, Jørgen: Butik og værksted, erhvervslivet i stationsbyerne 1840-1940. Selskabet for Stationsbyforskning kr. 335 (33.19).

Cock-Clausen, Ingeborg: Uniformer i toldvæsen og grænsegendarmeri. Told- og Skattehistorisk selskab kr. 448 (33.86).

Thomsen, Hans Chr.: Avedøre på skillevejen. Hvidovre Lokalhistoriske Arkiv (33.956).

Tamm, Ditlev: Retsvidenskaben i Danmark, en historisk oversigt. Jurist- og Økonomforbundet kr. 350 (34.09).

Den danske rigslovgivning 1513-1523. C.A.Reitzel kr. 285 (34.62).

Schöller, Carl-Gustav: Hærens afdelingsmærker efter 1945. Thorsgaard kr. 198 (35.508).

Flåde og teknik 1739-1989, Søværnets tekniske tjeneste 250 år. Flådestation København kr. 110 (35.54).

De kongelige amtmænd, en erindringsbog om amtmænd og amter før 1970. Jurist- og Økonomforbundet kr. 210 (36.1).

Balle Friskole 125 år 1866-1991. Balle fri- og ungdomsskole (37.37).

Nørgaard Nielsen, Viggo: Ånd og handling, en krønike om Ryslinge Højskole 1866-1991. Ryslinge Højskole kr. 75 (37.414).

Rødkilde 125 år, jubilæumsskrift. Naturhøjskolen Rødkilde (37.414).

Hals' skolehistorie (1626-1991). AOF Hals Aftenskole (37.5).

Lorentzen, John: Bakkely Skole 1891-1991. (Vejen) Bakkely Skole (37.5).

Wingender, Nete Balslev: Arven efter Martha Wærn, pigeopdragelse i 1800- og 1900-tallets Wærnske Institut. Arki-Varia kr. 100 (37.5).

Københavns Universitet 1479-1979. Bind 8: Det filosofiske Fakultet 1. del. Gad kr. 398 (37.64).

Lykke, Palle: Billeder af Aarhus Universitets historie. Aarhus Universitetsforlag kr. 198 (37.64).

Helmer Pedersen, Erik: Godsdrift og velgørenhed. Det Classenske Fideicommiss 1942-1992. Det Classenske Fideicommiss kr. 305 (38.3).

Bohr, Jens: Sagn og historier fra Kerteminde og omegn. Eget forlag kr. 150 (39.13).

Høgh, Jon: Vestjyske Fortællinger og sagn. Bind 2. Bollerup Boghandel kr. 118 (39.13).

Hansen, Aage: Om Peder Laales danske ordsprog. Munksgaard kr. 500 (39.27).

I storm og stille - den sikre havn, bidrag til sømandskonens historie. Fiskeri- og Søfartsmuseet, kr. 298 (39.45).

Kostume fra Salling, maleren Christen Dalsgaards dragtsamling. Skive Museum kr. 60 (39.7).

Nødskov, Gitte: Landlige tekstiler fra Himmerland og Kjær Herred fra midten af 1700-årene til midten af 1800-årene. Aalborg Historisk Museum. kr. 185 (39.7).

X **Atlas over Danmark,** Bind 3: Den danske jordklassificering. C.A. Reitzel kr. 475 (46).

Danske gårde i tekst og billeder. Forlaget Danske Landbrug a kr 1.680 (46.1).

Fyns Amt. Bind 2: Assens, Broby, Glamsbjerg, Hårby, Langeskov, Nyborg, Ringe, Tommerup, Ullerslev, Årslev.

Ribe Amt. Bind 1: Billund. Blåbjerg, Esbjerg, Fanø, Grindsted, Helle, Ølgod.

X **Sønderjyllands Amt.** Bind 1A: Augustenborg, Bov, Bredebro, Broager, Christiansfeld, Gram, Gråsten og Haderslev kommuner.

Sønderjyllands Amt. Bind 1 B: Højer, Lundtoft, Løgumkloster, Nordborg, Nr. Rangstrup kommuner.

X **Vejle Amt.** Bind 1: Brødstrup, Børkop, Egtved, Fredericia, Hedensted, Jelling, Lunderskov, Vandrup, Vejle.

Dansk landbrug i tekst og foto. Århus Amt. Midtjysk Bogforlag. Supplerer: Danske gårde i tekst og billeder kr. 4.700 (46.1).

Afd. 1, bind 1: Hadsten, Hammel, Hinnerup og Langå kommuner

Afd. 1, Bind 2: Mariager, Nørhald, Purhus og Randers kommuner

Afd. 2, Bind 3: Galten, Gjern, Hørning, Odder og Ry kommuner

Afd. 2. Bind 4: Silkeborg, Skanderborg, Them og Århus kommuner.

ALLE DE FØLGENDE TITLER HAR BIBLIOTEKS-OPSTILLINGS-SIGNATUREN 46.4

Kjær sig, J.M.: ASSING Sogn i Hammerum Herred. Kibæk Boghandel kr. 198.

Thuesen Johansen, Ejnar: Ohning Gu'bejr'et, AUNING by og sogn fra fortid til nutid. ET-forlaget kr. 160.

Lundberg, Frederik: Købstadshistorier, minder og anekdoter fra EBELTOFT 1850-1890. Skippershoved kr. 148.

Lund, Ove: Gamle postkort fra det unge ESBJERG. Esbjerg Typografisk Laug.

Hansen, Johannes: Der var engang, på tur i FREDERIKSSUND 1897-1923 med fotograf Johannes Hansen - og Anne Jeppesen. Thorsgaard kr. 48.

FREDENSBORG, en skildring af slotsbyen gennem tiderne. Nyt Nordisk Forlag. kr. 375.

✕ **Fangel, Henrik:** HADERSLEV i 700 år. Haderslev Museum kr. 180.

Secher Madsen, Lennart: HADERSLEV bys historie, fra byens opståen til genforeningen. Haderslev kommunale Skolevæsen kr. 20.

Reich, Ebbe Kløvedal: Vilje til HANSTHOLM, en beretning om en egnshistorie, en havnebys skabelse og om vilkårene for menneskelig planlægning. Vestervig Boghandel kr. 100.

Historien her, lokal historisk læsebog for HELSINGE og omegn. Schwarts Boghandel kr. 198.

HODSAGER-Minder, træk af sognets historie. 2 bind. Hodsager Central-skole.

Møller Knudsen, Bodil: Fra grubehus til grillbar, HORSSENS i 1000 år. Horsens Museum kr. 88.

Klit, Niels Iversen: HUSBY KLIT, en egnsskildring fra gammel tid. Nr. 5. Peder Klit. kr. 75.

Graugaard, Esben: HARBOØREFOLK på JEGINDØ, en beretning om havboernes opbrud og søgen mod Limfjordsøen. Sparekassen Thy.

KALUNDBORG historie. Bind 4: Specialartikler, bilag, noter, registre. Kalundborg L. Ellings Boghandel. kr. 250.

Nielsen, H.P.: Brudstykker af MAMMEN sogns historie. Eget forlag.

MARIAGER KØBSTAD 400 år, en liden by af fortrinlig godhed. Mariager kommune kr. 118

Greve, Johan Frederik: MIDDELFART, Brogade gennem 200 år, afhandling. Eget Forlag.

Sørensen, Kurt: En købstad ved Isefjorden, en undersøgelse af urbaniseringsforhold i middelalderen for NYKØBING SJÆLLAND med anledning i byens 750 års købstadsjubilæum. Ursula kr. 40.

ROSKILDE bys historie- Tiden indtil 1536. Roskilde Museum kr. 395.

Lyshjelm, Johs.:: SKÆLSKØR, en vandring i den gamle købstad. Skælskør Egnshistorisk Arkiv kr. 50.

Reinholdt, Helle: Middelalderbyen SVENDBORG. Centrum kr. 295.

Reingaard, Jørgen: Jørgen Reingaard's efterretninger om SØNDREJERNLØSE og SØSTRUP sogne. Jernløse Lokalhistoriske arkiv kr. 175.

UNDERSTED og KARUP sognes historie. Bind 3. Sognehistorisk Forening for Understed og Karup.

VARDE - en gammel vestjysk købstad. Varde Museum kr. 148.

VARDE 1920-1990. Varde Museum kr. 400.

Dalsgaard, Elmer: Glimt af ØSTVENDSYSSELES lokalhistorie, udvalgte artikler. Nykjær boghandel 2 bind.

ØGELSTRUP, en gård i RAASTED sogn. Bind 1: Historie, sagn, fortællinger. Folkeuniversitetscentret Skærum Mølle.

Faaborg, Sved Aage: AABENRAA-billeder, fra Vejrmølle til Landsarkivet. Bind 3: Slotsgade - østlige halvdel. Aabenraa Bogtrykkeri.

AALBORGS historie. Bind 1: Fra Aalborgs fødsel til Grevens Fejde 1534. Aalborg kommune. kr. 210.

ÅRHUS kannikebords jordebog ca. 1315. Landsarkivet for Nørrejylland kr. 250.

Clausen, Sven: Dansk Ostindien. Bind 1: Ostindisk Kompani vinder Tranquebar. Historie Værkstedet kr. 119 (46.8).

Den arabiske Rejse 1761-1767, en dansk ekspedition set i Videnskabshistorisk perspektiv. Munksgaard kr. 995 (48.2163).

Lone Wredstrøm

Släktforska i Lund

Kommer Din släkt från Skåne, Halland eller Blekinge?
Du behöver bara uppgifter som knyter en viss person
till en församling vid en viss tid,
så väntar Dig ett historiskt äventyr bland arkivalierna
på Landsarkivet i Lund.

Här finner Du äldre dokument från kyrkliga församlingar,
domstolar, länsstyrelser, fängelser m m.

Svensk kyrkobokföring är världsunik.

På Landsarkivet börjar kyrkoböckerna i allmänhet redan
i slutet av 1600-talet och sträcker sig till 1895.

I släktforskningspaketet ingår

en kort introduktionskurs i vilken Landsarkivets egna proffs
ger Dig personlig handledning.

Vi bokar in Dig på hotell till kraftigt rabatterade priser,
på vandrarhem eller i privatrum.

Introduktionskursen ges vardagar hela året.

Pris från: 525:- (inkl 1 övernattnig)

Beställ paketet från

Lunds Turistbyrå

Kyrkogatan 11

tel 046-35 50 40.

fax: 046-12 59 63

Et godt tilbud - bogpakke fra SLÆGTEN

Køb bøger til en værdi af over 700 kr. for kun 200 kr.

Dansk Historisk Fællesråd har gennem Sammenslutningen af Slægtshistoriske Foreninger overladt SLÆGTEN et begrænset antal bogpakker til videresalg på yderst favorable vilkår. Disse pakker indeholder en lang række nyttige håndbøger for slægtsforskere og lokalhistorikere. - Hvem kan undvære oplysninger om gamle mønt- og pengeforhold, mål og vægt samt bondegårdens byggeskik - for slet ikke at tale om vejledning i at beskæftige sig med lokalhistorie?

Bogpakkerne indeholder 12 af følgende 14 værker:

- 21 Sven Tito Achen: Identifikation af anonyme våbenskjolde. 1972, 96 s., 53,50 kr.
- 30 Georg Galster: Mønt. 1973, 78 s., 41,35 kr.
- 32 Kristian Hald: Personnavne i Danmark (II). Middelalderen. 1974, 116 s., 58,95 kr.
- 33 Samme: Stednavne og kulturhistorie. 1969, 94 s., 41,30 kr.
- 37 Ib Kejlbo: Historisk kartografi. 1971, 84 s., 42,90 kr.
- 38 Helge Klint: Militærhistorie. 1970, 110 s., 37,40 kr.
- 40 Erik Kroman: Skriftens historie i Danmark. 1975, 92 s., 61,30 kr.
- 43 Herluf Nielsen: Kronologi. 1974, 86 s., 46,40 kr.
- 46 Poul Rasmussen: Mål og vægt. 1975, 95 s., 61,90 kr.
- 53 Bjarne Stoklund: Bondegård og byggeskik før 1850. 1980, 94 s., 48,80 kr.
- 55 Hans H. Worsøe: Grundbog i slægtsforskning. 1976, 48 s., 28,50 kr.
- 66 Knud Prange: Heraldik og historie. 2. udv. udg. 1977, 76 s., 67,95 kr.
- 85 Verner Bruhn, Knud Prange og Eric Mourier: Vejledning i lokalhistorie. Fra plan til bog. 1985, 184 s., 145,00 kr.
- 88 Fra Fortid og Nutid. En antologi. Red. af Claus Bjørn. 1984, 205 s., 97,90 kr.

De 12 bøger i bogpakkerne er sammensat på to forskellige måder, idet pakkerne kun indeholder 2 af følgende 4 numre 21, 40, 55 og 66; restoplagene af disse er beskedne.

Variant 1:

Består af: 30, 32, 33, 37, 38, 40, 43, 46, 53, 55, 85 og 88; **pakkens oprindelige pris var 711,70 kr.**, - og sammensætningen henvender sig specielt til slægtsforskere på begynderniveau og læsere, der vil sætte sig ind i den gotiske skrift.

Variant 2:

Består af: 21, 30, 32, 33, 37, 38, 43, 46, 53, 66, 85 og 88; **pakkens oprindelige pris var 743,35 kr.**, - og sammensætningen henvender sig specielt til mere erfarne læsere og slægtsforskere/lokalhistorikere med interesse for våbenskjolde og heraldik.

Så længe lager haves sælges disse bogpakker til følgende priser:

Fremsendt som postpakke incl. forsendelse og moms 200,00 kr.
Beløbet fremsendes på check eller indsættes på giro 094-5587 til Peter Kudsk, Søvej 7 B, 8800 Viborg, tlf. 86 60 08 11.

Afhentningsprisen

hos oven- eller nedennævnte, der også modtager bestillinger - er kun **170,00 kr.**
Anton Blaabjerg, Fredensgade 38, 8800 Viborg, tlf. 86 61 04 36
Birgit Øskov, Vesterbrogade 6, 3.th.-15, 9400 Nørresundby, tlf. 98 17 63 76

Indholdsfortegnelse

Referat af generalforsamlingen.....	s. 3
Bevar for fremtiden. Ved Erling Dujardin.....	s. 5
Special Charte over det antvorskovske District 1771....	s. 6
Museumstjenestens tilbud.....	s. 7
Bogsamling. Ved Lone Wredstrøm.....	s. 8
Anmeldelse. Ved Lone Wredstrøm.....	s. 9
Anmeldelse af "Indholdsfortegnelse til 110 årgange af Personalhistorisk Tidsskrift" V.Svend Vinther-Knudsén	s. 10
Undersøgelser omk. Herredsfogeder og Tingsteder 1424 - 1716 i Sønderhald Herred, Gl. Kalø Len.v/Bjørn Sommer	s. 13
Meddelelse fra kassereren.....	s. 20
Hvem Forsker Hvad.....	s. 21
"Jeg arbejder med...".....	s. 23
Subskriptionsindbydelse.....	s. 24
Genealogica. 1. del. Ved Lone Wredstrøm.....	s. 25
Släktforska i Lund.....	s. 30
Bogpakke fra Slægten.....	s. 31

Indhæftet midt i bladet findes program og tilmeldingskupon til foreningens SLÆGTSFORSKERDAG den 25. september.

Paa Isen Zacharias røber
Stor Færdighed som Skæitæløber.